Comisiwn
Cynulliad Cenedlaethol Cymru

CYNIGION Y GYLLIDEB 2008/9

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
National Assembly for Wales

COMISIWN CYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU

Y GYLLIDEB AR GYFER Y FLWYDDYN SY'N DOD I BEN AR 31 MAWRTH 2009

Crynodeb

1. Gofynnir i Gynulliad Cenedlaethol Cymru ystyried y gyllideb hon a baratowyd yn unol â Rheol Sefydlog 27. Bwriedir i'r ddogfen hefyd gynorthwyo â'r gwaith o lunio'r Cynnig Blynyddol am y Gyllideb sy'n ofynnol dan Adran 125 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae'r gyllideb yn ymdrin â'r adnoddau a'r arian parod sydd eu hangen ar Gomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Comisiwn y Cynulliad) ar gyfer y flwyddyn sy'n dod i ben ar 13 Mawrth 2009.

2. Bydd y Cynnig Cyllidebol yn awdurdodi'r adnoddau net i'w defnyddio ar gyfer gwasanaethau a dibenion Comisiwn y Cynulliad, yr incwm (neu'r adnoddau cronnus) mwyaf y gellir ei gadw i'w ddefnyddio ar gyfer y gwasanaethau a'r dibenion hynny yn lle cael eu talu i Gronfa Gyfunol Cymru, a swm yr arian parod y bydd ei angen o Gronfa Gyfunol Cymru er mwyn i'r Comisiwn fedru talu'r symiau net y rhagwelir a fydd yn dod yn ddyledus. Mae Cyllideb 2008/9 y Comisiwn, sy'n ymdrin â'r gofynion hyn, wedi'i gosod allan isod:

Tabl 1: Cyllideb Ddrafft 2008/9 Comisiwn y Cynulliad

	£000
Adnoddau nad ydynt yn adnoddau cronnus i'w defnyddio gan Gomisiwn Cynulliad Cymru i dalu costau refeniw a chyfalaf yn ymwneud â'r gwaith o weinyddu neu redeg Cynulliad Cenedlaethol Cymru ("y Cynulliad"); hyrwyddo'r Cynulliad gan gynnwys taliadau i'r Comisiwn Etholiadol ac eraill; taliadau'n ymwneud â'r Comisiynydd Safonau; unrhyw daliadau eraill yn ymwneud â swyddogaethau'r Cynulliad neu swyddogaeth Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru.	**46,181** Ynghyd â rhwymedigaethau o ran TAW adenilladwy
Adnoddau cronnus i'w cadw'n unol ag adran 120(2) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 a'u defnyddio gan Gomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru : • Drwy werthu asedau sefydlog ac unrhyw fath arall o incwm cyfalaf i'w ddefnyddio i brynu neu gaffael asedau sefydlog; • Incwm rhent; rhoddion; incwm o werthiant masnachol a gwasanaethau eraill ar gyfer y cyhoedd neu eraill i'w ddefnyddio i dalu costau gweinyddol y Cynulliad.	**160** ynghyd â TAW adenilladwy
Y swm a geir o Gronfa Gyfunol Cymru i dalu'r symiau net y rhagwelir a fydd yn dod yn ddyledus yn ystod y flwyddyn yng nghyswllt y gwasanaethau a'r dibenion uchod llai'r derbyniadau y disgwylir eu cadw.	**40,757**

3. Mae'r gyllideb adnoddau wedi'i dadansoddi yn ôl incwm a gwariant goddrychol yn Atodiad 2 ac yn ôl gwasanaeth neu swyddogaeth wrthrychol yn atodiad 3. Mae Atodiad 4 yn cysoni'r adnoddau net â'r arian parod i ddod o Gronfa Gyfunol Cymru. Mae Atodiad 5 yn alinio gwariant newydd ar gyfer 2008/0 ag Amcanion Strategol Comisiwn y Cynulliad ar gyfer Trydydd Tymor y Cynulliad.

Dadansoddi'r newidiadau yn y gyllideb

4. £33.582m oedd y gyllideb adnoddau net a gymeradwywyd ar gyfer y Comisiwn yn 2007/8, ac mae cais cyllidebol atodol am £3.04m wedi'i gynnwys yng Nghynnig Cyllidebol Atodol y Gweinidog dros Gyllid a Chyflenwi Gwasanaethau Cyhoeddus, sydd i'w drafod ar 26 Tachwedd 2007. Mae'r adnawdd ychwanegol hwn yn adlewyrchu'r costau a gododd ers cymeradwyo cyllideb 2007/08 ym mis Hydref 2006. Mae hyn yn cynnwys datblygiadau fel Staff Cymorth ychwanegol i Aelodau'r Cynulliad, gwella cyfleusterau addysgol i blant sy'n ymweld â'r Cynulliad, ariannu costau sy'n gysylltiedig ag ymadawiad Aelodau'r Cynulliad yn dilyn Etholiadau 2007, a dyrannu arian dros dro ar gyfer yr adolygiad o gyflogau a lwfansau Aelodau'r Cynulliad. Yn ogystal â hyn, mewn cydnabyddiaeth o'r drefn gyfansoddiadol newydd, amcangyfrifir y caiff £5.139m ei drosglwyddo o gyfrifon gwariant Llywodraeth Cynulliad Cymru i Gomisiwn y Cynulliad i adlewyrchu taliadau cyfalaf a darpariaethau o dan Safon Adroddiad Ariannol 17 ar gyfer Crofna Bensiynau'r Aelodau. Nid cost newydd yw hon; ond trosglwyddiad cyfrifyddol o gostau sy'n bod eisoes. Mae angen addasiadau pellach i adlewyrchu'r symudiadau o arian refeniw i gyfalaf; a chaiff eitemau eithriadol ac unigryw gwerth cyfanswm o £1.39m, na chânt eu dwyn ymlaen i 2008/9, eu diddymu.

5. Mae Tabl 2, a gaiff ei ategu gan Atodiad 1, yn dangos cyllideb sylfaenol 2007/8, wedi'i haddasu, sef £40.371m.

Tabl 2: Cyllideb sylfaenol 2007/8 wedi'i haddasu

	Refeniw £000	Cyfalaf £000	Cyfanswm £000
Cyllideb net 2007/8 a gymeradwywyd ar gyfer Comisiwn y Cynulliad:	**33,512**	**70**	**33,582**
Ynghyd ag ymrwymiadau newydd a gododd yn ystod 2007/8, yn amodol ar gynnig cyllidebol atodol yn ystod y flwyddyn:	2,640	400	3,040
Ynghyd â chostau cylchol sy'n trosglwyddo o Lywodraeth Cynulliad Cymru, yn amodol ar gynnig cyllidebol atodol yn ystod y flwyddyn:	5,139	-	5,139
Trosglwyddo cronfeydd refeniw i brosiectau cyfalaf yn ystod 2007/8:	-630	630	-
Cyllideb sylfaenol ddiwygiedig 2007/8 :	**40,661**	**1,100**	**41,761**
Llai eitemau eithriadol ac unigryw yng nghyllideb 2007/8:	-990	-400	-1,390
Cyllideb sylfaenol 2007/8 wedi'i haddasu:	**39,671**	**700**	**40,371**

6. Mae'r symudiadau o linell sylfaen 2007/8 ar ôl ei haddasu, i'r cais adnoddau net ar gyfer 2008/9 , sef £46.181m, wedi'u crynhoi yn Nhabl 3:

Tabl 3: Symudiadau o gyllideb 2007/8 (wedi'i haddasu) i gais 2008/9

	Refeniw £000	**Cyfalaf £000**	**Cyfanswm £000**
Llinell sylfaen 2007/8 wedi'i haddasu:	**39,671**	**700**	**40,371**
Trosglwyddo cyllid cyfalaf i refeniw:	650	-650	-
Ynghyd â chwyddiant cyflogau a phrisiau:	1,400	-	1,400
Cyllideb gymharol 2008/9:	**41,721**	**50**	**41,771**
Ynghyd â chynigion i hybu blaenoriaethau strategol Comisiwn y Cynulliad:	2,910	1,500	4,410
Cais adnoddau net 2008/9:	**44,631**	**1,550**	**46,181**

7. Mae chwyddiant prisiau, sef 2.5% (£700,000), ar gyflogau a lwfansau Aelodau a chostau rhedeg y Cynulliad yn gyffredinol wedi'u cynnwys yn y gyllideb gymharol. Mae cyflogau staff y Comisiwn wedi'i gysylltu â setliad tair blynedd, gyda chyflogau ar gyfer 2008/9 yn codi 3.4% (£300,000) ar gyfartaledd, a chynyddrannau'n codi 4% (£400,000) ar gyfartaledd.

8. Er mwyn sicrhau bod y Cynulliad yn gorff seneddol hygyrch ac effeithiol sy'n ennyn hyder pobl Cymru, mae'r Comisiwn wedi cytuno ar ei amcanion strategol ar gyfer Trydydd Tymor y Cynulliad:

- **Annog rhagor o bobl i gymryd rhan yn y broses ddatganoli**
  Yn ystod y pedair blynedd nesaf, rhaid i'r Cynulliad ddangos bod y Cynulliad yn gweithio dros bawb yng Nghymru gan annog rhagor o bobl i gymryd rhan fwy ymarferol yn y broses ddemocrataidd. Byddwn yn pwysleisio sut y mae'r Cynulliad wedi effeithio er gwell ar fywydau pobl Cymru. Caiff datganoli ei ehangu'n raddol drwy Ddeddf 2006, ac mae'n bosibl y bydd refferendwm ynghylch cael mwy o bwerau i ddeddfu, a byddwn yn barod i ymgymryd â'r heriau hyn gyda brwdfrydedd.

- **Dangos undod, arweiniad ac ymateb beiddgar i newidiadau cyfansoddiadol**
  Bydd y Cynulliad yn dangos hyder a gallu wrth ddefnyddio'i bwerau newydd. Rydym yn unedig yn ein bwriad i sicrhau gwaith craffu a deddfu o'r radd flaenaf, gan gynorthwyo'r Aelodau ym mhob agwedd ar eu gwaith fel cynrychiolwyr etholedig.

- **Dangos parch, cywirdeb a llywodraethu da ym mhob agwedd ar ein gwaith**
  Rhaid i ni ofalu bod modd i bobl graffu'n fanwl ar bob agwedd ar ein gwaith o'r tu allan, rhaid i'n gwaith fod yn dryloyw a dylai adlewyrchu natur amrywiol Cymru a'i hieithoedd a'r modd yr ydym yn delio â'i phobl ac yn eu cynnwys yn ein gwaith.

- **Gweithio'n gynaliadwy**
  Byddwn yn dangos arweiniad yn ffordd y byddwn yn rheoli ein gwaith a'n hystâd, a'n nod yw sicrhau ein bod yn gwneud hynny yn y ffordd fwyaf cynaliadwy bosibl.

- **Gofalu bod gan y Cynulliad y gwasanaeth gorau, a gaiff ei ddarparu yn y ffordd fwyaf effeithiol**
  Byddwn yn codi safon y gwasanaethau rydym yn eu darparu i Aelodau a phobl Cymru, gan ddangos ein bod yn defnyddio'u hadnoddau'n ddoeth ac yn effeithiol ac yn rhoi gwerth am arian. Gwasanaethu, yng nghyswllt Aelodau a phawb sy'n ymwneud â'r Cynulliad, yw'r ethos sydd wrth wraidd popeth a wnawn.

9. Mae'r cynigion gwario sydd wedi'u cynnwys yn y gyllideb i hybu'r amcanion hyn wedi'u gosod allan yn Atodiad 5, ac maent yn cynnwys gwella'r gwasanaethau sydd ar gael i Aelodau, gofalu y gall y Cynulliad weithredu'n effeithiol a wynebu heriau Deddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae'r Comisiwn yn awyddus i ddarparu Crèche i ymwelwyr a staff; gwella'r defnydd a wneir o adeilad hanesyddol y Pierhead; ac annog mwy o bobl i gymryd rhan yn y broses ddatganoli, ond mae'n rhy fuan yn y broses ddatblygu ar hyn o bryd i fedru amcangyfrif faint o adnoddau y bydd eu hangen. Mae'r Comisiwn felly wedi cynnwys dyraniadau dros dro yn y Gyllideb, a fydd yn rhoi hyblygrwydd i fwrw ymlaen â'r cynigion ar ôl cael gwell syniad o'r goblygiadau o ran adnoddau. O ystyried hyn, a'r cynigion i ddatblygu gwasanaethau TGCh a fydd yn cael eu rhannu â Llywodraeth Cynulliad Cymru, mae'r Comisiwn yn rhybuddio y bydd angen ystyried cyllideb atodol yn ystod 2008/9 efallai, os gwelir bod y dyraniadau dros dro'n annigonol neu'n ormodol.

Rhagolwg

10. Mae'r blaen gyllidebau dangosol wedi'u gosod allan yn y tabl a ganlyn:

Tabl 4: Cyllidebau adnoddau ac arian parod dangosol ar gyfer 2009/10 a 2010/11

	2009/10 £000	2010/11 £000
Cyllideb Adnoddau Ddangosol (ac eithrio Adnoddau Cronnus)	47,566	48,993
Cyllideb Adnoddau Cronnus Ddangosol	160	160
Cyllideb Arian Parod Ddangosol	41,974	43,227

11. Mae'r cyllidebau adnoddau ac arian parod dangosol yn dibynnu ar anghenion y gwahanol wasanaethau a chaiff y rhain eu pennu gan Gomisiwn y Cynulliad yn ystod y flwyddyn.

Atodiad 1

Cyllideb sylfaenol 2007/8 wedi'i haddasu

	Refeniw £000	Cyfalaf £000	Cyfanswm £000
CYLLIDEB SYLFAENOL NET A GYMERADWYWYD 2007/8	**33,512**	**70**	**33,582**
Ymrwymiadau newydd, yn amodol ar gyllideb atodol			
Etholiadau 2007, costau i'r Comisiwn	880		
Addasiadau yn y Gyllideb ar gyfer lwfansau Aelodau'r Cynulliad, Dirprwy Weinidogion a'r Cwnsler Cyffredinol. (pro rata)	500		
Cynnydd yn Staff Cymorth Aelodau'r Cynulliad, sef 0.5fte (pro rata)	400		
Dyraniad dros dro ar gyfer yr adolygiad o gyflogau a lwfansau Aelodau'r Cynulliad.	400		
Gwella cyfleusterau addysgol i blant a grwpiau eraill sy'n ymweld â'r Cynulliad.	-	400	
Costau ychwanegol yn gysylltiedig â setliad cyflogau staff Gwasanaeth Seneddol y Cynulliad.	350		
Ymgyrch y Bleidlais Ddu a chymorth i'r Comisiwn Etholiadol	110		**3,040**
Ynghyd â – chostau'n trosglwyddo o Lywodraeth Cynulliad Cymru	5,139		**5,139**
Trosglwyddo cronfeydd refeniw i brosiectau cyfalaf yn ystod 2007/8	- 630	630	**-**
CYLLIDEB SYLFAENOL DDIWYGIEDIG 2007/8 yn amodol ar gyllideb atodol	**40,661**	**1,100**	**41,761**
Llai - eitemau eithriadol ac unigryw yng nghyllideb 2007/8			
Etholiadau 2007, costau i'r Comisiwn	-880		
Gwella cyfleusterau addysgol i blant a grwpiau eraill sy'n ymweld â'r Cynulliad.	-	-400	
Ymgyrch y Bleidlais Ddu a chymorth i'r Comisiwn Etholiadol	-110		**- 1,390**
CYLLIDEB SYLFAENOL 2007/8 WEDI'I HADDASU	**39,671**	**700**	**40,371**

Atodiad 2

Dadansoddi'r Gyllideb yn ôl natur y gwariant a'r incwm

	2008-09 Cyllideb £000	**2007-08 Cyllideb* £000**	**2006-07 Gwir wariant £000**
Gwariant refeniw			
Cyflogau a lwfansau Aelodau a chostau cysylltiedig	13,676	10,112	10,451
Cyflogau staff a chostau cysylltiedig	12,659	9,786	9,605
Recriwtio/costau eraill Adnoddau Dynol	159	133	119
Costau hyfforddi a datblygu	241	294	164
Costau teithio a chynhaliaeth staff	218	207	168
Costau technoleg gwybodaeth a chyfathrebu	3,373	4,342	3,367
Costau adeiladau a chyfleusterau	5,798	5,625	6,323
Costau Gwasanaethau'r Heddlu a gwasanaethau diogelwch eraill	656	625	577
Costau gwasanaethau arlwyo	310	288	360
Costau marchnata a chyhoeddusrwydd	551	437	394
Costau cyfieithwyr allanol	340	422	308
Costau gwasanaethau cyhoeddi a gwasanaethau gwybodaeth	251	235	103
Costau postio ac offer swyddfa	247	297	277
Costau gweinyddol eraill	670	660	230
Cronfa wrth gefn	867	-	-
Dibrisiad a thaliadau llog tybiannol	4,775	200	448
Gwariant Refeniw Gros	**44,791**	**33,663**	**32,894**
Incwm Refeniw			
Gwerthiant – Siop y Cynulliad	-31	-25	-32
Rhentu Adeiladau	-104	-100	-145
Amrywiol	-25	-26	-
Incwm Refeniw Gros	**-160**	**-151**	**-177**
GWARIANT REFENIW NET	**44,631**	**33,512**	**32,717**
Gwariant cyfalaf – creu asedau sefydlog	1,550	70	368
Incwm cyfalaf – gwerthu asedau sefydlog	-	-	-
GWARIANT CYFALAF NET	**1,550**	**70**	**368**
ADNODDAU NET SYDD EU HANGEN	**46,181**	**33,582**	**33,085**

***** *Y gyllideb a gymeradwywyd yn wreiddiol – ac eithrio'r gyllideb atodol arfaethedig.*

Atodiad 3

Y Gyllideb wedi'i dadansoddi yn ôl swyddogaeth/gwasanaeth

2008/9	**Gwariant refeniw £000**	**Incwm refeniw £000**	**Gwariant cyfalaf £000**	**Incwm cyfalaf £000**
Uned Gorfforaethol	1,473	-	-	-
Gwasanaethau Cyfreithiol	614	-	-	-
Cyfarwyddiaeth Busnes y Cynulliad	6,041	-	-	-
Cyfarwyddiaeth Gweithrediadau'r Cynulliad	17,357	-160	1,550	-
Gwasanaeth Seneddol y Cynulliad	**25,485**	**-160**	**1,550**	**-**
Cyflogau a lwfansau'r Aelodau a chostau cysylltiedig	13,664	-	-	-
Dibrisiad a thaliadau llog tybiannol	*4,775*	-	-	-
Cronfa wrth gefn	867	-	-	-
CYFANSWM	**44,791**	**-160**	**1,550**	**-**

Gwariant Refeniw	44,791
Incwm Refeniw	-160
Gwariant Cyfalaf	1,550
Incwm Cyfalaf	-
CYLLIDEB NET	**46,181**

Atodiad 4

Cysoni'r gofniad adnoddau â'r gofyniad arian parod i ddod o Gronfa Gyfunol Cymru

	2008-09 £000	**2009-10 £000**	**2010-11 £000**
Anghenion Adnoddau Net	44,631	47,066	48,493
Anghenion Cyfalaf Net	1,550	500	500
Addasiadau:			
Taliadau nad ydynt yn arian parod (dibrisiad, llog tybiannol)	-4,775	-4,923	-5,076
Diffygion	-	-	-
Symudiadau darpariaethau	-564	-581	-599
Elw/colled wrth werthu asedau	-	-	-
Symudiadau stociau	-	-	-
Symudiadau dyledwyr a chredydwyr	-85	-88	-91
Defnyddio darpariaethau	-	-	-
Arall	-	-	-
Arian parod net sydd ei angen gan Gronfa Gyfunol Cymru	**40,757**	**41,974**	**43,227**

Atodiad 5

Alinio cynlluniau gwario newydd Comisiwn y Cynulliad â'i Amcanion Strategol

	Hyrwyddo datganoli ac annog mwy o bobl i gymryd rhan yn y broses	Dangos undod, arweiniad ac ymateb yn feiddgar i newidiadau cyfansoddiadol	Dangos parch, cywirdeb a llywodraethu da ym mhob agwedd ar ein gwaith	Gweithio'n gynaliadwy	Gofalu bod gan y Cynulliad y gwasanaeth gorau, a gaiff ei ddarparu yn y ffordd fwyaf effeithiol	Cost £000
Gwella'r gwasanaethau cyfreithiol sydd ar gael i'r Cynulliad.		✓			✓	300
Cynyddu'r gallu i gynorthwyo â'r prosesau deddfwriaethol newydd a'r cynnydd yng ngwaith y Pwyllgorau.	✓	✓			✓	685
Buddsoddi i hybu Busnes y Cynulliad a gwaith Comisiwn y Cynulliad.	✓	✓	✓	✓	✓	975
Addasiadau ar gyfer cyflogau Staff Cymorth y Cynulliad, Dirprwy Weinidogion a'r Cwnsler Cyffredinol.		✓	✓			300
Dyraniad dros dro ar gyfer yr adolygiad o Gyflogau a Lwfansau Aelodau'r Cynulliad.		✓	✓			1,100
Dyraniadau dros dro i wella adeilad y Pierhead; cyfleusterau crèche; ac annof pobl i gymryd rhan mewn datganoli.	✓		✓			1,050
					CYFANSWM	4,410